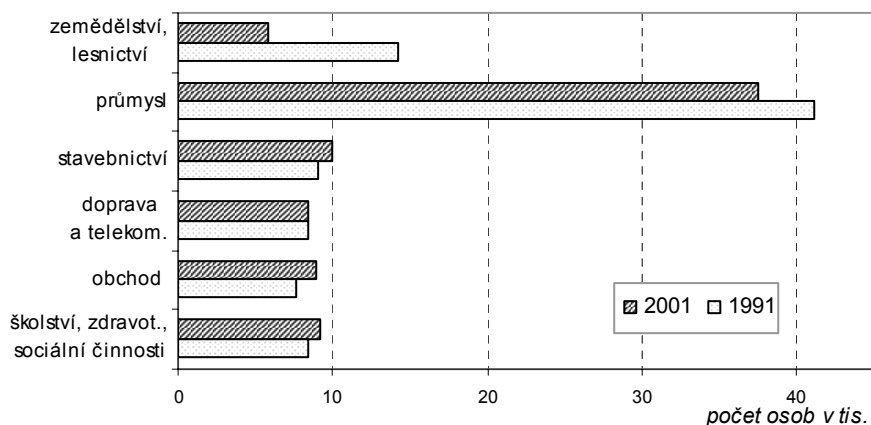

2.4 Vyjíždka podle odvětví

K podstatným změnám došlo v období 1991 – 2001 v odvětvové struktuře dojíždky. V souladu s poklesem zaměstnanosti ve výrobních odvětvích ve prospěch služeb se měnily i počty dojíždějících do jednotlivých odvětví.

Vyjíždějící za prací z obcí kraje podle odvětví v letech 1991 a 2001

V porovnání s rokem 1991 se nejvýrazněji snížil počet vyjíždějících zaměstnaných osob v zemědělství a lesnictví, přitom intenzita vyjíždky rostla polovičním tempem než u všech zaměstnaných osob v kraji (o 3 procentní body). Na stejné úrovni zůstala pouze v okrese Pardubice, zatímco v okrese Ústí nad Orlicí vzrostla intenzita vyjíždky o více než 4 procentní body. Výrazněji než v zemědělství se intenzita

vyjíždky zvýšila v průmyslu. K tomu, že podíl vyjíždějících z obcí kraje vzrostl v období 1991 – 2001 o 8,7 procentního bodu na 46,9 %, přispěl především růst intenzity vyjíždějících do průmyslu v okrese Ústí nad Orlicí o deset procentních bodů. Přesto zůstal podíl vyjíždky na Ústeckoorlicku podprůměrný (43,3 %). Více než polovina zaměstnaných v průmyslu vyjíždí za prací z obcí okresu Svitavy a Chrudim. Nadprůměrná intenzita vyjíždky (průměrem je intenzita celkové vyjíždky pracujících z obce) je v kraji ve stavebnictví (o 5 procentních bodů) a v dopravě a telekomunikacích (o 7 bodů). Podprůměrná je intenzita vyjíždky ve školství (o 11 bodů) a v obchodě (o 6 bodů).

Tab. 2.10 Vyjíždějící za prací podle odvětví

Kraj, okres	Vyjíždějící z obce celkem	z toho odvětví (v %)						
		zemědělství, lesnictví	průmysl	stavebnictví	obchod	doprava, telekomun.	školenství	zdravotnictví, soc. činnosti
Kraj celkem	98 761	5,9	38,0	10,1	9,0	8,5	4,2	5,1
Chrudim	21 923	6,1	36,2	11,7	8,5	8,1	4,1	5,7
Pardubice	29 197	4,2	35,4	9,8	11,1	8,1	4,1	4,8
Svitavy	20 683	7,8	42,5	10,6	7,8	6,9	4,2	5,0
Ústí nad Orlicí	26 958	6,3	38,9	8,7	7,9	10,5	4,4	5,2

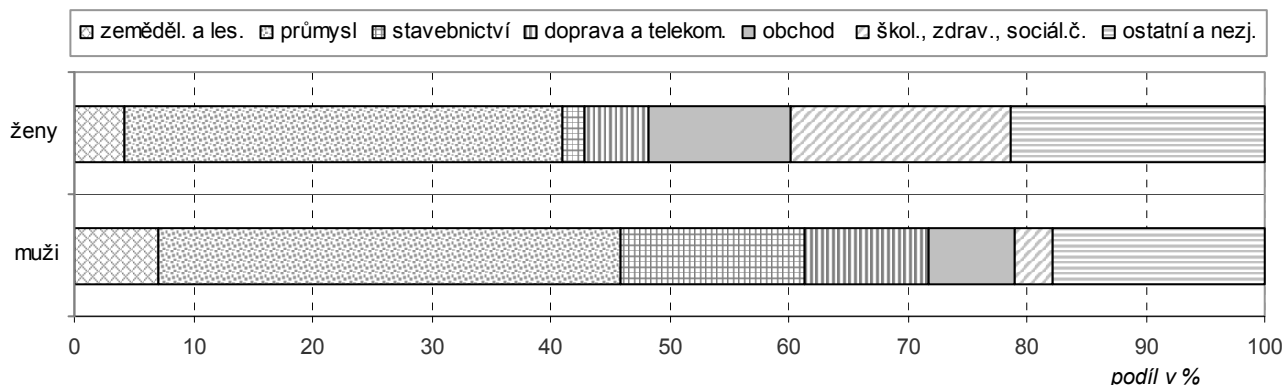
Téměř dvě pětiny vyjíždějících za prací z obcí kraje pracují v průmyslu, nadprůměrný podíl byl v roce 2001 v okrese Svitavy, nejnižší v okrese Pardubice. Desetina zaměstnaných vyjíždí do stavebnictví, přitom nejvíce z obcí v okrese Chrudim. V porovnání s rokem 1991 se zvýšila vyjíždka v odvětví obchodu a podle očekávání má toto odvětví nejvyšší podíl v okrese Pardubice (obdobně jako v oblasti služeb). Podíl vyjíždky v odvětví doprava a telekomunikace zvyšuje vyjíždka v okrese Ústí nad Orlicí, související s vysokou zaměstnaností v tomto odvětví. Intenzita vyjíždky v tomto odvětví je přitom na Ústeckoorlicku pouze na úrovni krajského průměru, nadprůměrná (o 9 procentních bodů) je v okresech Chrudim a Svitavy. Ve zdravotnictví a sociálních činnostech byl naproti tomu v okresech Chrudim a Ústí nad Orlicí zaznamenán vyšší podíl vyjíždějících ve srovnání s ostatními okresy kraje, který souvisí s lokalizací zařízení sociální péče mimo největší města okresu (také intenzitu vyjíždky mají v tomto odvětví oba okresy nadprůměrnou).

Z hlediska prostorových typů vyjíždky je patrné výraznější zastoupení vnitrookresní vyjíždky v zemědělství a lesnictví, v průmyslu a ve školství. Ve stavebnictví, obchodě, zdravotnictví a sociálních činnostech je nadprůměrně zastoupena vyjíždka do jiných krajů, zatímco v dopravě a telekomunikacích do jiných okresů kraje. V porovnání s vnitrookresní vyjíždkou byl v roce 2001 (po vyloučení vyjíždějících s nezjištěným odvětvím) o více než polovinu vyšší podíl vyjíždějících do jiných krajů u ostatních odvětví, neuvedených v tabulce 2.10 (např. pohostinství a ubytování, peněžnictví a pojišťovnictví, služby pro podniky, veřejná správa apod.). Dodatečné zpracování dat pro potřeby této analýzy umožnilo zjistit též vyjíždku do odvětví pohostinství a ubytování, veřejná správa a obrana. Do odvětví veřejná správa a obrana příslušelo 4,2 % všech vyjíždějících z obcí kraje, přičemž nadprůměrné zastoupení bylo u vnitrookresní dojíždky. Vyjíždějících v odvětví pohostinství a ubytování bylo v kraji 2,8 % ze všech vyjíždějících, vyšší zastoupení bylo zjištěno u vyjíždky do jiných krajů (4,5 %). Podíl osob s nezjištěným odvětvím byl u vyjíždky mimo kraj

více než čtyřnásobný v porovnání s vyjíždějícími do jiných obcí okresu. U vyjíždějících do zahraničí byl podíl osob s nezářaditelným odvětvím natolik vysoký, že nemá smysl odvětvovou strukturu hodnotit.

Rozdíly ve struktuře vyjíždějících mužů a žen jsou patrné z následujícího grafu. U mužů je výrazně vyšší podíl vyjíždějících v zemědělství a lesnictví, stavebnictví, dopravě a telekomunikacích. U žen je naproti tomu vyšší podíl vyjíždějících v obchodě, školství, zdravotnictví a sociálních činnostech.

Struktura vyjíždějících za práci z obcí kraje podle odvětví

Ve struktuře dojíždějících do obcí kraje je oproti vyjíždějícím z obcí kraje patrný vyšší podíl zaměstnaných v průmyslu na úkor zemědělství, stavebnictví a obchodu. V okrese Ústí nad Orlicí je podíl dojíždějících do průmyslu o 9 procentních bodů vyšší než podíl vyjíždějících z obcí tohoto okresu. U okresu Pardubice je vyšší podíl dojíždějících v porovnání s vyjíždějícími ve stavebnictví a v dopravě a telekomunikacích. V ostatních okresech nejsou rozdíly tak výrazné.

Tab. 2.11 Dojíždějící za práci podle odvětví

Kraj, okres	Dojíždějící do obce celkem	z toho odvětví (v %)						
		zemědělství, lesnictví	průmysl	stavebnictví	obchod	doprava, telekomun.	školství	zdravotnictví, soc. činnosti
Kraj celkem	92 121	6,2	41,3	9,5	8,5	8,3	4,2	5,0
Chrudim	17 469	7,4	37,8	11,0	7,8	7,1	4,9	6,2
Pardubice	29 916	3,9	36,0	10,3	10,3	9,3	3,8	4,4
Svitavy	16 995	9,7	43,0	10,0	8,3	5,1	4,7	5,7
Ústí nad Orlicí	27 741	5,8	48,0	7,4	7,0	10,0	3,9	4,3

Porovnáme-li strukturu vyjíždějících a dojíždějících pouze u dojížděky přes hranice kraje zjistíme, že se dojížděka do kraje soustřeďuje zejména do průmyslu, do kterého dojíždí 40,9 % dojíždějících, zatímco se toto odvětví podílí na vyjíždějících 23,7 %. Příčinou jsou především vysoké podíly dojíždějících do průmyslu v okresech Ústí nad Orlicí (63,0 %) a Svitavy (51,3 %). Nižší podíl dojíždějících v porovnání s vyjíždějícími má především stavebnictví, obchod a skupina blíže nespecifikovaných ostatních odvětví (pohostinství a ubytování, služby pro podniky, peněžnictví a pojišťovnictví).